

Johann Sebastian Bach
Paixón segundo San Xoán

Johann Sebastian **Bach**

Paixón segundo San Xoán

Ars Combinatoria

V Tempada
Música
NSME
Espacios

Johann Sebastian **Bach**

1685-1750

Paixón segundo San Xoán

BWV 245

Ars Combinatoria

Orquestra e Coro

Canco López

Evanxelista | tenor

Fernando Guimarães

Xesús | baixo

Vicente Antequera

Soprano

Raquel Mendes

Alto

Péter Bozi

Pilato | baixo

Andrés Reyero

Pedro | baixo

Fernando Villarreal

Doncela | soprano

Raquel Mendes

Gardián | tenor

José Antonio Martínez

Criado | tenor

Javier G. Jácome

| Domingo 26 marzo 18:00 h.

| **Mosteiro da Madalena** | Sarria, Lugo

O concerto será gravado en directo. Por favor, rogamos o maior silencio posible.

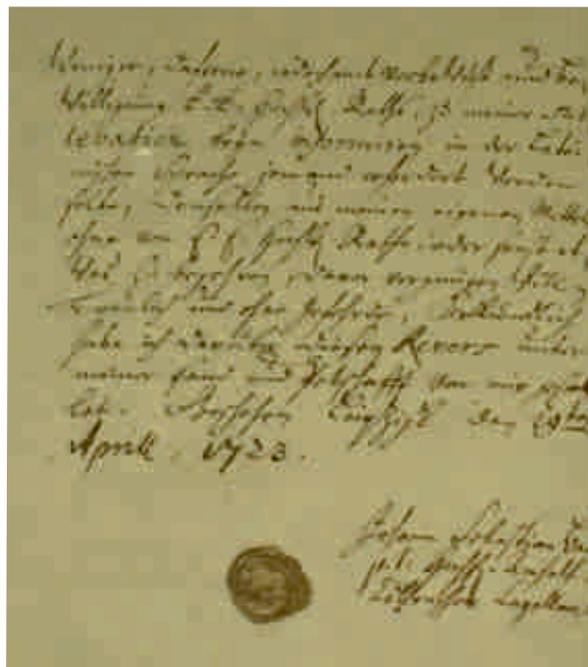
Xoán, o apóstolo predilecto

A paixón é un xénero de música sacra no que se musicalizan os relatos do Evanxeo que relatan a historia da crucifixión e morte de Cristo e destinados a ser interpretados en tempos de Coresma. A súa existencia remóntase á Idade Media, cando era recitada en canto liso e en latín. A partir do século XV, paralelamente á evolución da linguaxe musical, nunha mestura de canto chairo e polifonía. O xénero atopa a súa culminación nas que compuxo o cantor de Leipzig na primeira metade do século XVIII.

Para comprender a composición de Bach en toda a súa dimensión non hai que perder de vista certos factores. En primeiro lugar, o contexto histórico-social no que se crea, que non é outro senón a Alemaña luterana; en segundo lugar, o mapa musical en Europa dominada polas linguaxes de Francia e Italia en primeira instancia; e, por último, a evolución da historia da música, pois co desenvolvemento da música instrumental e o estilo concertante, Bach integra no xénero da paixón novos elementos como recitativos, arias, conxuntos mixtos e fragmentos puramente instrumentais.

A Paixón segundo San Xoán é a primeira do Kantor de Leipzig e foi estreada na vixilia do Venres Santo de 1724 na igrexa de san Nicolás desta cidade. Está baseada nos capítulos 18 e 19 do Evanxeo segundo san Juan e toma elementos dos outros evanxelistas. Outro recurso esencial na estrutura da obra é o coral ou himno luterano tradicional dos séculos XVI e XVII.

O carácter, a forma e o contido da historia da paixón segundo Mateo, Marcos, Lucas ou Juan difiren entre eles. Así, a versión segundo o evanxalista san Juan pondera a orixe divina de

Documento de abril de 1723 polo que Bach é contratado como "Directore Chori Musici Lipsiensis"

Cristo e a súa cualidade humana, e adquire unha natureza máis abstracta, sombría e emotiva. A música está sempre ao servizo do texto dramático, o que resulta determinante para que a musicalización de Bach -fervoroso crente, ademais-reflecta e transmita o sufrimento de Xesús, ou serene o espírito do oínte cando as palabras así o requiran. As partes corais simbolizan a fe colectiva mentres que as arias, defendidas por voces solistas, exaltan a fe persoal.

O evanxalista Xoán, que conduce o relato de forma áxil e directa, e Xesús son os solistas e interactúan cos outros personaxes que habitan no relato, testemuñas da súa crucifixión e morte: Pedro, Pilato, a doncela Ancilla, o criado, e a multitude.

Autógrafo da primeira páxina da Paixón segundo San Juan de Johann Sebastian Bach.

Desde o punto de vista formal, o recitativo declamado e os coros levan o peso da narración. As arias, *ariosos* (máis libres) e os corais van sinalando os momentos de maior importancia da paixón e conforman o elemento poético e meditativo, recreando unha emoción determinada do acontecemento que se acaba de contar. En moitos casos serve de nexo entre Xesús e o pobo. Os diversos colectivos que participan na historia son os «coros de turbas», fragmentos breves, de forte impacto, imbricados na parte dun todo (arias ou coro) que alcanzan unha intensidade dramática.

Bach utiliza un conxunto instrumental numeroso composto por sección de cordas (violíns, violas, violas d'amore, viola dá gamba, violoncelos, violóns), ao que suma frautas travesseiras, oboe d'amore e oboe dá caccia e utiliza un acompañamento de dobre continuo con clave e órgano. En números particularmente destacados, Bach incluíu tamén sonoridades inusuais na orquestra como o laúde.

Os momentos

Con estas ferramentas Bach constrúe a Paixón segundo San Xoán dunha forma eficaz e sublime, xenial, no que diversos universos sonoros conviven co fin de dar vida ao relato que se nos conta. Así, momentos de plenitude como o coro inicial encomiando o Señor «Herr, unser Herrsche!» («Señor, noso soberano»), que resume a mensaxe xeral da obra: «Móstranos por medio da túa Paixón que ti, o verdadeiro fillo de Deus, (...), es glorificado», alternan con momentos dun só de introspección e queixume. A este respecto, un punto álxido da paixón e da partitura atopámolo no aria nº 30 «É ist vollbracht» («Consumouse»),

Vista de Leipzig dende o lado da Igrexa de San Nicolás cara á Porta Grimsche.

na que a agonía de Xesús é interrompida inesperadamente por un vivace triunfal coincidindo co texto que proclama a vitoria do heroe de Xudea. Tras liberar a Barrabás e culpado a Xesús, o *arioso* (nº 19) «Betrachte, meine Seel» («Contempla, alma miña») e a aria para tenor (nº 20) «Erwäge, wie sein blutgefärbter Rücken/ In allen Stücken» («Repara en como as súas costas ensanguentadas en todo ao ceo aseméllanse»), cun inusual acompañamento de violas e laúde que expresa a contemplación luminosa arroupada polo amor. Outro número particularmente destacado é o aria para baixo nº 24 «Eilt, ihr angefochten Seelen» («Apresurádevos, almas atribuladas», cando Xesús se dirixe ao Calvario coa cruz ao lombo, alentando a multitude (coros de turbas), que preguntan de forma incesante onde ir Wohin wohin?

Magníficos exemplos de axitados «coros de turbas» danse no nº 12b «Bist du nicht seiner Jünger einer?» (Non es un dos seus discípulos?) no que a turba revolta insta a Pedro a responderlles se é discípulo ou non de Xesús «Non es ti, non es ti?»; na escena do xuízo de Pilato (16b) «Wäre dieser nicht ein *Übeltäter, /wir hätten dir ihn nicht oüberantwortet» (Se non fose un criminal, /non cho entregamos); ou o nº 27b «Lasset uns dean nicht zerteilen» (Non a cortaremos [a túnica] en pedazos), por citar algúns.

A Paixón conclúe cunha expresiva sinxeleza: nun último recitativo, Xoán, o «discípulo que el amaba» cóntanos que «un dos soldados abriulle o seu costado cunha lanza e ao momento brotaron sangue e auga. E quen viu isto foi testemuña diso, e o seu testemuño é verdadeiro, e el mesmo sabe que di a verdade para que vós creades». O coro, por outra banda, con dúas intervencións: a nº 39 «Ruht wohl» (Descansade, restos sacros,/ que xa non chorarei máis, / descansade e dádeme tamén a min o descanso!).

e a nº 40, como voz da comunidade, entoando o coral «Ach Herr, aß dein lieb Engelein / Am letzten End die Seele mein / In Abrahams Schoß tragen» (Ah, Señor, deixa que os teus amados querubíns/na última hora conduzan a miña alma ao seo de Abraham).

Desde o punto de vista de legado musical, a Paixón segundo san Xoán é unha das obras cume do xénero sacro pola súa extraordinaria intensidade e gran beleza, non exentas de gran dificultade técnica. A música exprésase en todas as voces e alí é onde o gran talento de Bach -fervente crente, ademais-, tamén se expresa con extraordinaria intensidade e gran beleza, así como con eficacia e gran elaboración.

Gracia Terrén Lalana

Retrato de Johann Sebastian Bach en 1746, por Elias Gottlob Haussmann.

Paixón segundo San Xoán

BWV 245

Parte prima

1. Coro

*Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm
In allen Landen herrlich ist!
Zeig uns durch deine Passion,
Dass du, der wahre Gottessohn,
Zu aller Zeit,
Auch in der größten Niedrigkeit,
Verherrlicht worden bist!*

2a. Recitativo [Evangelist (T), Jesus (B)]

Evangelist:

*Jesus ging mit seinen Jüngern über
den Bach Kidron, da war ein Garten, darein ging
Jesus und seine Jünger. Judas aber, der ihn verriet,
wusste den Ort auch, denn Jesus versammelte
sich oft daselbst mit seinen Jüngern. Da nun Judas
zu sich hatte genommen die Schar und der
Hohenpriester und Pharisäer Diener,
kommt er dahin mit Fackeln, Lampen und mit Waffen.
Als nun Jesus wusste alles, was ihm begeben sollte,
ging er hinaus und sprach zu ihnen:*

Jesus:

Wen suchet ihr?

Evangelist:

Sie antworteten ihm:

2b. Coro

Jesum von Nazareth

2c. Recitativo [Evangelist (T), Jesus (B)]

Evangelist:

Jesus spricht zu ihnen:

Jesus:

Ich bin's.

Evangelist:

*Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei
ihnen. Als nun Jesus zu ihnen sprach: Ich
bin's, wichen sie zurücke und fielen zu Boden.
Da fragete er sie abermal:*

Jesus:

Wen suchet ihr?

Evangelist:

Sie aber sprachen:

Primeira parte

1. Coro

Señor, o Noso Soberano, cuxa gloria
é admirable en toda a terra!
Móstranos por medio da túa Paixón
que ti, o verdadeiro fillo de Deus,
en toda época,
tamén na maior penalidade,
es glorificado!

2a. Recitativo [Evanxelista (T), Xesús (B)]

Evanxelista:

Xesús cruzou cos seus discípulos o arroio
Cedrón e alí había un horto, no que
entraron Xesús e os seus discípulos. Pero Xudas,
o que o traizoou, coñecía tamén o lugar,
porque Xesús reuníase nel a miúdo
cos seus discípulos. Entón Xudas, cunha
patrulla e uns gardas dos sumos
sacerdotes e os fariseos, entrou alí con fachos,
farois e con armas. Como Xesús
sabía todo o que ía sucederlle, saíu e díxolles:

Xesús:

A quen buscades?

Evanxelista:

Eles responderonlle:

2b. Coro

A xesús de Nazaret.

2c. Recitativo [Evanxelista (T), Jesús (B)]

Evanxelista:

Xesús díxolles:

Xesús:

Eu son.

Evanxelista:

Pero Judas, o que o traizoou, estaba
tamén con eles. Cando Xesús díxolles:
Eu son, retrocederon e caeron ao chan.
Entón volveu preguntarlles:

Xesús:

A quen buscades?

Evanxelista:

Eles dixeron:

2d. Coro

Jesum von Nazareth.

2e. Recitativo [Evangelist (T), Jesus (B)]

Evangelist:

Jesus antwortete:

Jesus:

*Ich hab's euch gesagt, daß ich's sei, suchet
ihr denn mich, so lasset diese gehen!*

3. Choral

*O große Lieb, o Lieb ohn alle Maße,
Die dich gebracht auf diese Marterstraße!
Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
Und du mußt leiden.*

4. Recitativo [Evangelist (T), Jesus (B)]

Evangelist:

*Auf daß das Wort erfüllet würde, welches
er sagte: Ich habe der keine verloren, die du
mir gegeben hast. Da hatte Simon Petrus ein
Schwert und zog es aus und schlug nach des
Hohenpriesters Knecht und hieb ihm sein
recht Ohr ab; und der Knecht hieß Malchus.
Da sprach Jesus zu Petro:*

Jesus:

*Stecke dein Schwert in die Scheide! Soll ich den
Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?*

5. Choral

*Dein Will gescheh, Herr Gott, zugleich
Auf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
Gehorsam sein in Lieb und Leid;
Wehr und steur allem Fleisch und Blut,
Das wider deinen Willen tut!*

6. Recitativo [Evangelist (T)]

Evangelist:

*Die Schar aber und der Oberhauptmann und
die Diener der Juden nahmen Jesum und
bunden ihn und führeten ihn aufs erste zu
Hannas, der war Kaiphas Schwäher, welcher
des Jahres Hoherpriester war. Es war aber
Kaiphas, der den Juden riet, es wäre gut, daß
ein Mensch würde umbracht für das Volk.*

7. Aria [Alt]

*Von den Stricken meiner Sünden
Mich zu entbinden,
Wird mein Heil gebunden.
Mich von allen Lasterbeulen
Völlig zu heilen,
Läßt er sich verwunden.*

2d. Coro

A Xesús de Nazaret.

2e. Recitativo [Evanxalista (T), Xesús (B)]

Evanxalista:

Xesús respondeu:

Xesús:

Xa vos dixen que son eu. Se é a min
a quen buscas, deixade que eles se vaian!

3. Coral

Oh grande amor, oh amor sen medida,
que che levou por este camiño de tormento.
Eu vivía no mundo
da dita e os praceres, e ti debes padecer.

4. Recitativo [Evanxalista (T), Xesús (B)]

Evanxalista:

Con iso cumpriuse a palabra, aquilo que
dixo: Non perdín a ningún dos que
me deches. Entón Simón Pedro, que tiña
unha espada, sacouna e golpeou ao criado do
sumo sacerdote e cortoulle a súa orella dereita;
e o criado chamábase Malco.
Xesús díxolle a Pedro:

Xesús:

Garda a túa espada na vaiña! Non hei de beber
do cáliz que me ofreceu meu Pai?

5. Coral

Que se faga a túa vontade, Señor, así
na terra como no reino dos ceos.
Dános paciencia en tempos de sufrimento,
obediencia no amor e na dor;
Guía e protexe toda a carne e o sangue
que obra contra a túa vontade!

6. Recitativo [Evanxalista (T)]

Evanxalista:

Entón a patrulla e o capitán e os
gardas dos xudeus prenderon a Xesús e
atárono e levárono primeiro ante Anás,
que era o sogro de Caifás, que era o sumo
sacerdote dese ano. Pero era Caifás o que
aconsellara aos xudeus.
Sería bo que un home morrese polo pobo.

7. Aria [contralto]

Para liberarme
das ligaduras dos meus pecados,
ataron o meu Salvador.
El deixa que o firan
para que todas as ronchas dos meus vicios
sanden por completo.

8. Recitativo [Tenor]

Evangelist

Simon Petrus aber folgete Jesu nach und ein ander Jünger.

9. Aria [Sopran]

*Ich folge dir gleichfalls mit freudigen Schritten
Und lasse dich nicht,
Mein Leben, mein Licht.
Befördre den Lauf
Und höre nicht auf,
Selbst an mir zu ziehen,
zu schieben, zu bitten.*

10. Recitativo [Evangelist (T.I), Ancilla (S), Petrus (B.I), Jesus (B.II), Servus (T.II)]

Evangelist:

Derselbige Jünger war dem Hohenpriester bekannt und ging mit Jesu hinein in des Hohenpriesters Palast. Petrus aber stund draußen für der Tür. Da ging der andere Jünger, der dem Hohenpriester bekannt war, hinaus und redete mit der Türhüterin und führete Petrum hinein. Da sprach die Magd, die Türhüterin, zu Petro:

Ancilla:

Bist du nicht dieses Menschen Jünger einer?

Evangelist:

Er sprach:

Petrus:

Ich bins nicht.

Evangelist:

Es stunden aber die Knechte und Diener und hatten ein Kohlfu'r gemacht (denn es war kalt) und wärmten sich. Petrus aber stund bei ihnen und wärmte sich. Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine Jünger und um seine Lehre.

Jesus antwortete ihm:

Jesus:

Ich habe frei, öffentlich geredet für der Welt. Ich habe allezeit gelehret in der Schule und in dem Tempel, da alle Juden zusammenkommen, und habe nichts im Verborgnen geredt. Was fragest du mich darum? Frage die darum, die gehöret haben, was ich zu ihnen geredet habe! Siehe, dieselbigen wissen, was ich gesagt habe.

Evangelist:

Als er aber solches redete, gab der Diener einer, die dabeistunden, Jesu einen Backenstreich und sprach:

8. Recitativo [tenor]

Evangelista

Simón Pedro seguiu a Xesús e tamén outro discípulo.

9. Aria [soprano]

Eu tamén te sigo con pasos ditosos e non te abandono, a miña vida, a miña luz. Aviva o meu paso e non deixes de tirar de min, de empuxarme, de pedirme.

10. Recitativo [Evangelista (T. I), Doncela (S), Pedro (B. I), Xesús (B.II), Criado (T.II)]

Evangelista:

A este discípulo coñecía o sumo sacerdote e entrou con Xesús no palacio do sumo sacerdote. Pero Pedro quedou fóra diante da porta. Entón saíu o outro discípulo, ao que coñecía o sumo sacerdote e falou coa que coidaba da porta e levou a Pedro dentro. E a doncela que coidaba a porta díxolle a Pedro:

Doncela:

Non es un discípulo dese home?

Evangelista:

El contestou:

Pedro:

Non o son.

Evangelista:

Os criados e os gardas estaban de pé e fixeran un lume con carbón (porque facía frío) e quentábanse. Pedro estaba de pé con eles e quentábase. Entón o sumo sacerdote preguntoulle a Xesús polos seus discípulos e polas seus ensinanzas. Xesús respondeulle:

Xesús:

Falei ao mundo libre e publicamente. Ensinei sempre na sinagoga e no templo, onde se reúnen todos os xudeus, e non dixen nada ás agachadas. Por que me preguntas? Pregunta aos que escoitaron o que eu lles dixen! Mira, eles mesmos saben o que eu dixen.

Evangelista:

Cando el dixo isto, un dos criados que alí estaban deulle a Xesús unha labazada e dixo:

Servus:

Solltest du dem Hohenpriester alsonantworten?

Evangelist:

Jesus aber antwortete:

Jesus:

Hab ich übel geredt, so beweise es, daß es böse sei, hab ich aber recht geredt, was schlägest du mich?

11. Choral

*Wer hat dich so geschlagen,
Mein Heil, und dich mit Plagen
So übel zugericht'?
Du bist ja nicht ein Sünder
Wie wir und unsre Kinder,
Von Missetaten weißt du nicht*

*Ich, ich und meine Sünden,
Die sich wie Körnlein finden
Des Sandes an dem Meer;
Die haben dir erreget
Das Elend, das dich schläget,
Und das betrübte Marterheer.*

12a. Recitativo [Tenor]

Evangelist:

Und Hannas sandte ihn gebunden zu dem Hohenpriester Kaiphas. Simon Petrus stund und wärmete sich, da sprachen sie zu ihm:

12b. Coro

Bist du nicht seiner Jünger einer?

**12c. Recitativo [Evangelist (T.I),
Petrus (B), Servus (T.II)]**

Evangelist:

Er leugnete aber und sprach:

Petrus:

Ich bin 's nicht.

Evangelist:

Spricht des Hohenpriesters Knecht' einer, ein Gefreundter des, dem Petrus das Ohr abgehauen hatte:

Servus:

Sahe ich dich nicht im Garten bei ihm?

Evangelist:

Da verleugnete Petrus abermal, und alsobald krähe der Hahn. Da gedachte Petrus an die Worte Jesu und ging hinaus und weinete bitterlich.

Criado:

É así como respondes ao sumo sacerdote?

Evangelista:

E Xesús respondeu:

Xesús:

Se falei mal, entón demostra que era algo malo, pero se falei ben, por que me pegas?

11. Coral

*Quen che pegou así,
Meu Salvador, e che inflixiu
tales tormentos?
Ti non es un pecador
como nós e os nosos fillos,
ti non sabes de malas accións.*

*Eu, eu e os meus pecados,
tantos como graniños
de area xunto ao mar,
provocáronche
a aflición que te azouta,
e o terrible martirio.*

12a. Recitativo [Tenor]

Evangelista:

E Anás enviouno atado ao sumo sacerdote Caifás. Simón Pedro estaba de pé e quentábase, e dixéronlle:

12b. Coro

Non es un dos seus discípulos?

**12c. Recitativo [Evangelista (T.I),
Pedro (B), Criado (T.II)]**

Evangelista:

El negouno e dixo:

Pedro:

Non o son.

Evangelista:

Falou entón un criado do sumo sacerdote, parente daquel a quen Pedro cortara a orella:

Criado:

Non te vin con el no horto?

Evangelista:

Pedro volveu negar e ao momento cacarexou o galo. Entón pensou Pedro nas palabras de Xesús e saíu e chorou amargamente.

13. Aria [Tenor]

Ach, mein Sinn,
 Wo willst du endlich hin,
 Wo soll ich mich erquicken?
 Bleib ich hier,
 Oder wünsch ich mir
 Berg und Hügel auf den Rücken?
 Bei der Welt ist gar kein Rat,
 Und im Herzen
 Stehn die Schmerzen
 Meiner Missetat,
 Weil der Knecht den Herrn verleugnet hat.

14. Choral

Petrus, der nicht denkt zurück,
 Seinen Gott verneinet,
 Der doch auf ein' ernsten Blick
 Bitterlichen weinet.
 Jesu, blicke mich auch an,
 Wenn ich nicht will büßen;
 Wenn ich Böses hab getan,
 Rühre mein Gewissen!

PARTE SECONDA**15. Choral**

Christus, der uns selig macht,
 Kein Böses hat begangen,
 Der ward für uns in der Nacht
 Als ein Dieb gefangen,
 Geführt für gottlose Leut
 Und fälschlich verklaget,
 Verlacht, verhöhnt und verspeit,
 Wie denn die Schrift saget.

16a. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B)]**Evangelist:**

Da führeten sie Jesum von Kaiphas vor das
 Richthaus, und es war frühe. Und sie gingen
 nicht in das Richthaus, auf daß sie nicht
 unrein würden, sondern Ostern essen möchten.
 Da ging Pilatus zu ihnen heraus und sprach:

Pilatus:

Was bringet ihr für Klage wider diesen
 Menschen?

Evangelist:

Sie antworteten und sprachen zu ihm:

16b. Coro

Wäre dieser nicht ein Übeltäter, wir hätten
 dir ihn nicht überantwortet.

16c. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B)]**Evangelist:**

Da sprach Pilatus zu ihnen:

13. Aria [Tenor]

Ai, alma miña,
 onde irás finalmente,
 onde eu atope alivio?
 Aquí permanezo,
 ou quero deixar atrás
 montañas e outeiros?
 No mundo non hai saída,
 e no corazón
 viven os pesares
 das miñas malas accións,
 porque o criado negou o seu Señor.

14. Coral

Pedro, sen lembralo,
 nega o seu Deus,
 pero tras a primeira mirada
 chora amargamente.
 Xesús, mírame ti tamén,
 Se refuxo o arrepentimento;
 cando faga algo malo,
 axita a miña conciencia!

SEGUNDA PARTE**15. Coral**

Cristo, que nos fai benaventurados,
 non fixo ningún mal,
 foi apresado por nós na noite
 como un ladrón,
 conducido ante os impíos
 e falsamente acusado,
 burlado, desprezado e cuspidado,
 como di a Escritura.

16a. Recitativo [Evangelista (T), Pilato (B)]**Evangelista:**

Entón levaron a Xesús de Caifás á
 sala de xuízos, e era cedo. Pero eles
 non entraron na sala de xuízos, con obxecto
 de non se profanar, pois querían celebrar a
 Pascua. Pilato saíu e díxolles:

Pilato:

Que cargo presentades contra este
 home?

Evangelista:

Eles responderon e dixéronlle:

16b. Coro

Se non fose un criminal,
 non cho entregaríamos.

16c. Recitativo [Evangelista (T), Pilato (B)]**Evangelista:**

E Pilato díxolles:

Pilatus:

So nehmet ihr ihn hin und richtet ihn nach eurem Gesetze!

Evangelist:

Da sprachen die Jüden zu ihm:

16d. Coro

Wir dürfen niemand töten.

16e. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B.I), Jesus (B.II)]

Evangelist:

Auf daß erfüllet würde das Wort Jesu, welches er sagte, da er deutete, welches Todes er sterben würde. Da ging Pilatus wieder hinein in das Richthaus und rief Jesu und sprach zu ihm:

Pilatus:

Bist du der Jüden König?

Evangelist:

Jesus antwortete:

Jesus:

Redest du das von dir selbst, oder habens dir andere von mir gesagt?

Evangelist:

Pilatus antwortete:

Pilatus:

Bin ich ein Jude? Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?

Evangelist:

Jesus antwortete:

Jesus:

Mein Reich ist nicht von dieser Welt; wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden darob kämpfen, daß ich den Jüden nicht überantwortet würde; aber nun ist mein Reich nicht von dannen.

17. Choral

*Ach großer König, groß zu allen Zeiten,
Wie kann ich gnugsam diese Treu
ausbreiten?*

*Keins Menschen Herze mag indes
ausdenken, was dir zu schenken.*

*Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen,
Womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.*

*Wie kann ich dir denn deine Liebestaten
Im Werk erstatten?*

18a. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B.I), Jesus (B.II)]

Pilato:

Levádevolo vós e xulgádeo segundo a vosa lei!

Evangelista:

E os xudeus dixéronlle:

16d. Coro

Non nos está permitido matar a ninguén.

16e. Recitativo [Evangelista (T), Pilato (B.I), Xesús (B.II)]

Evangelista:

Así se cumpriu a palabra de Xesús, aquilo que dixo, cando el explicou de que morte habería de morrer. Pilato volveu entrar na sala de xuízos e chamou a Xesús e díxolle:

Pilato:

Es o rei dos xudeus?

Evangelista:

Xesús respondeu:

Xesús:

Dis iso de ti mesmo, ou son outros quen cho dixem de min?

Evangelista:

Pilato respondeu:

Pilato:

Son eu seica un xudeu? O teu pobo e os sumos sacerdotes entregáronte a min; que é o que fixeches?

Evangelista:

Xesús respondeu:

Xesús:

O meu reino non é deste mundo; se o meu reino fose deste mundo, entón os meus criados loitarían para que non fose entregado aos xudeus; pero agora o meu reino non é de aquí.

17. Coral

Ah, grande Deus, grande en todo tempo,
como podo proclamar o bastante
esta fe?

Porque ningún corazón humano pode
pensar que ofrecerche.

Coa miña mente non alcanzo a saber
con que comparar a túa misericordia.

Como poderei restituírche coas miñas obras
os teus actos de amor?

18a. Recitativo [Evangelista (T), Pilato (B), Xesús (B.II)]

Evangelist:

Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus:

So bist du dennoch ein König?

Evangelist:

Jesus antwortete:

Jesus:

Du sagst's, ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, daß ich die Wahrheit zeugen soll. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme.

Evangelist:

Spricht Pilatus zu ihm:

Pilatus:

Was ist Wahrheit?

Evangelist:

Und da er das gesaget, ging er wieder hinaus zu den Jüden und spricht zu ihnen:

Pilatus:

Ich finde keine Schuld an ihm. Ihr habt aber eine Gewohnheit, daß ich euch einen losgebe; wollt ihr nun, daß ich euch der Jüden König losgebe?

Evangelist:

Da schrieeen sie wieder allesamt und sprachen:

18b. Coro

Nicht diesen, sondern Barrabam!

18c. Recitativo [Tenor]**Evangelist**

Barrabas aber war ein Mörder. Da nahm Pilatus Jesum und geißelte ihn.

19. Arioso (Baß)

Betrachte, meine Seel,
mit ängstlichem Vergnügen,
Mit bitterer Lust und
halb beklemmtem Herzen
Dein höchstes Gut in Jesu Schmerzen,
Wie dir aus Dornen, so ihn stechen,
Die Himmelsschlüsselblumen blühen!
Du kannst viel süße Frucht von seiner
Wermut brechen,
Drum sieh ohn Unterlaß auf ihn!

20. Aria [Tenor]

Erwäge, wie sein blutgefärbter Rücken
In allen Stücken
Dem Himmel gleiche geht,

Evangelista:

E Pilato díxolle:

Pilato:

De modo que es un rei?

Evangelista:

Xesús respondeu:

Xesús:

Ti dilo, eu son un rei. Para iso nacín e vin ao mundo, porque debo dar testemuño da verdade. Todo aquel que está pola verdade escoita a miña voz.

Evangelista:

Pilato díxolle:

Pilato:

Que é a verdade?

Evangelista:

Cando dixo isto, volveu saír onde estaban os xudeus e díxolles:

Pilato:

Non o atopo culpable de nada. Vós tedes un costume de que libere un preso; queredes que libere agora o rei dos xudeus?

Evangelista:

Entón gritaron todos e dixeron:

18b. Coro

Non este, senón Barrabás!

18c. Recitativo [Tenor]**Evangelista**

Barrabás era un asasino. Entón Pilato colleu a Xesús e azoutouno.

19. Arioso (Baixo)

Contempla, alma miña,
con pracer medorento,
con dita amarga e
corazón semioprimido,
o teu ben máis alto nos sufrimentos de Xesús,
como florecen para ti as primulas
das espiñas que a el o feren.
Podes cortar moitos doces froitos do
seu ajenjo:
Mírao por iso sen cesar!

20. Aria [Tenor]

Repara en como as súas costas
ensanguentadas
en todo ao ceo se asemellan,

*Daran, nachdem die Wasserwogen
Von unsrer Sündflut sich verzogen,
Der allerschönste Regenbogen
Als Gottes Gnadenzeichen steht!*

21a. Recitativo [Tenor]

Evangelist

*Und die Kriegsknechte flochten eine Krone
von Dornen und setzten sie auf sein Haupt
und legten ihm ein Purpurkleid an und sprachen:*

21b. Coro

Sei begrüßet, lieber Jüdenkönig!

21c. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B)]

Evangelist:

*Und gaben ihm Backenstreich. Da ging
Pilatus wieder heraus und sprach zu ihnen:*

Pilatus:

*Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, daß ihr
erkennet, daß ich keine Schuld an ihm finde.*

Evangelist:

*Also ging Jesus heraus und trug eine Dornenkrone
und Purpurkleid. Und er sprach zu ihnen:*

Pilatus:

Sehet, welch ein Mensch!

Evangelist:

*Da ihn die Hohenpriester und die Diener
sahen, schrieten sie und sprachen:*

21d. Coro

Kreuzige, kreuzige!

21e. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B)]

Evangelist:

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus:

*Nehmet ihr ihn hin und kreuziget ihn; denn
ich finde keine Schuld an ihm!*

Evangelist:

Die Jüden antworteten ihm:

21f. Coro

*Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz
soll er sterben; denn er hat sich selbst zu
Gottes Sohn gemacht.*

21g. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B.I),
Jesus (B.II)]

Así, despois de que as ondas
da nosa corrente de pecados se remansen,
xurdirá o máis belo arco da vella
como signo da misericordia divina.

21a. Recitativo [Tenor]

Evangelista

E os soldados trezaron unha coroa de espiñas
e puxérona sobre a súa cabeza e colocáronlle
un manto púrpura e dixeron:

21b. Coro

Saudámoste, querido rei dos xudeus!

21c. Recitativo [Evanxalista (T), Pilato (B)]

Evangelista:

E dábanlle labazadas.
Pilato volveu saír e díxolles:

Pilato:

Mirade, tráioo fóra convosco para que
vexades que non o atopo culpable de nada.

Evangelista:

Xesús saíu tamén e levaba unha coroa de espiñas
e un manto púrpura. E Pilato díxolles:

Pilato:

Mirade o home!

Evangelista:

Cando o viron os sumos sacerdotes e os
oficiais, gritaron e dixeron:

21d. Coro

¡Crucifícao, crucifícao!

21e. Recitativo [Evanxalista (T), Pilato (B)]

Evangelista:

Pilato díxolles:

Pilato:

Levádevolo vós e crucificádeo, porque eu
non o atopo culpable de nada.

Evangelista:

Os xudeus respondéronlle:

21f. Coro

Temos unha lei, e segundo a lei el debe
morrer, porque se fixo pasar polo fillo
de Deus.

21g. Recitativo [Evanxalista (T), Pilato (B.I),
Xesús (B.II)]

Evangelist:

Da Pilatus das Wort hörete, fürchtet' er sich noch mehr und ging wieder hinein in das Richthaus und spricht zu Jesu:

Pilatus:

Von wannen bist du?

Evangelist:

Aber Jesus gab ihm keine Antwort. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus:

*Redest du nicht mit mir?
Weißest du nicht, daß ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?*

Evangelist:

Jesus antwortete:

Jesus:

Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat's größ're Sünde.

Evangelist:

Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losließe.

22. Choral

*Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
Muß uns die Freiheit kommen;
Dein Kerker ist der Gnadenthron,
Die Freistatt aller Frommen;
Denn gingst du nicht die Knechtschaft ein,
Müßt unsre Knechtschaft ewig sein.*

23a. Recitativo [Tenor]**Evangelist:**

Die Jüden aber schrien und sprachen:

23b. Coro

Lässest du diesen los, so bist du des Kaisers Freund nicht; denn wer sich zum Könige machet, der ist wider den Kaiser.

23c. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B)]**Evangelist:**

Da Pilatus das Wort hörete, führete er Jesum heraus und satzte sich auf den Richtstuhl, an der Stätte, die da heißet: Hochpflaster, auf Ebräisch aber: Gabbatha. Es war aber der Rüsttag in Ostern um die sechste Stunde, und er spricht zu den Jüden:

Pilatus:

Sehet, das ist euer König!

Evangelista:

Cando Pilato oíu estas palabras, asustouse aínda máis e entrou na sala de xuízos e díxolle a Xesús:

Pilato:

De onde es ti?

Evangelista:

Pero Xesús non lle deu ningunha resposta. E Pilato díxolle:

Pilato:

Non me contestas?
Non sabes que teño a potestade de crucificarte e a potestade de liberarte?

Evangelista:

Jesús respondeu:

Xesús:

Ti non terías ningunha potestade sobre min se a ti non che fose outorgada desde arriba; por iso aquel que me entregou a ti ten o pecado maior.

Evangelista:

Desde ese momento Pilato esforzouse en como liberalo.

22. Coral

Coa túa prisión, fillo de Deus,
ha de chegarnos a liberdade;
O teu cárcere é o trono de graza,
o santuario de todos os xustos;
porque se non aceptases a escravitude,
seríamos escravos eternamente.

23a. Recitativo [Tenor]**Evangelista**

Pero os xudeus gritaron dicindo:

23b. Coro

Se liberas este, non es amigo do César,
porque quen se fai pasar por rei está
contra o César.

23c. Recitativo [Evangelista (T), Pilato (B)]**Evangelista**

Cando Pilato oíu estas palabras, sacou a Xesús e sentouno na cadeira do xuízo, no lugar que recibe o nome de Lousado, e en hebreo: Gabbatha. Era o día de preparación da Pascua, cara á sexta hora, e díxolle aos xudeus:

Pilato

Mirade, este é o voso rei!

Evangelist:

Sie schrien aber:

23d. Coro

Weg, weg mit dem, kreuzige ihn!

23e. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B)]**Evangelist:**

Spricht Pilatus zu ihnen:

Pilatus:

Soll ich euren König kreuzigen?

Evangelist:

Die Hohenpriester antworteten

23f. Coro

Wir haben keinen König denn den Kaiser.

23g. Recitativo [Tenor]**Evangelist:**

Da überantwortete er ihn, daß er gekreuziget würde. Sie nahmen aber Jesum und führten ihn hin. Und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte, die da heißet Schädelstätt, welche heißet auf Ebräisch: Golgatha

24. Aria e Coro [Bass e Coro]

Eilt, ihr angefochtenen Seelen,
Geht aus euren Marterhöhlen,
Eilt - Wohin? - nach Golgatha!
Nehmet an des Glaubens Flügel,
Fliehet - Wohin? - zum Kreuzeshügel,
Eure Wohlfahrt blüht allda!

25a. Recitativo [Tenor]**Evangelist:**

Allda kreuzigten sie ihn, und mit ihm zween andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne. Pilatus aber schrieb eine Überschrift und setzte sie auf das Kreuz, und war geschrieben: Jesus von Nazareth, der Juden König". Diese Überschrift lasen viel Juden, denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache. Da sprachen die Hohenpriester der Juden zu Pilato:

25b. Coro

Schreibe nicht: der Juden König, sondern daß er gesaget habe: Ich bin der Juden König.

25c. Recitativo [Evangelist (T), Pilatus (B)]**Evangelist:**

Pilatus antwortet:

Evangelista

E eles gritaron:

23d. Coro

Fóra, fóra con el, crucifícao!

23e. Recitativo [Evangelista (T), Pilato (B)]**Evangelista:**

Pilato díxolles:

Pilato:

Crucificar eu o voso rei?

Evangelista:

Os sumos sacerdotes responderon

23f. Coro

Non temos outro rei que o César.

23g. Recitativo [Tenor]**Evangelista:**

Entón entregouno para que fose crucificado. Prenderon a Xesús e levárono. E el levou a súa cruz e saíu cara ao lugar que chaman o Calvario, que en hebreo dise: Golgatha.

24. Aria e coro [Baixo e coro]

Apresurádevos, almas atribuladas,
abandonade as vosas cavernas do martirio,
Apresurádevos - Onde? - Ao Golgatha!
Tomade as ás da fe,
Voade - Onde? - ao outeiro da cruz,
alí florece o voso benestar!

25a. Recitativo [Tenor]**Evangelista**

Alí o crucificaron, e con el a outros dous a ambos os dous lados, con Jesús no medio. E Pilato escribiu un letreiro e colocouno na cruz, e tiña escrito: "Xesús de Nazaret, rei dos xudeus". Moitos xudeus leron o letreiro, porque ese lugar onde estaba crucificado Xesús achábase preto da cidade. E estaba escrito en hebreo, grego e latín. Entón díxéronlle os sumos sacerdotes dos xudeus a Pilato:

25b. Coro

Non escribas: rei dos xudeus, senón o que el dixo: Son o rei dos xudeus.

25c. Recitativo [Evangelista (T), Pilato (B)]**Evangelista:**

Pilato respondeu:

Pilatus:

*Was ich geschrieben habe,
das habe ich geschrieben.*

26. Choral

*In meines Herzens Grunde
Dein Nam und Kreuz allein
Funkelt all Zeit und Stunde,
Drauf kann ich fröhlich sein.
Erschein mir in dem Bilde
Zu Trost in meiner Not,
Wie du, Herr Christ, so milde
Dich hast geblut' zu Tod!*

27a. Recitativo [Tenor]

Evangelist:

*Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget
hatten, nahmen seine Kleider und machten
vier Teile, einem jeglichen Kriegsknechte
sein Teil, dazu auch den Rock. Der Rock
aber war ungenähet, von oben an gewürket
durch und durch. Da sprachen sie untereinander:*

27b. Coro

*Lasset uns den nicht zerteilen, sondern
darum losen, wes er sein soll.*

27c. Recitativo [Evangelist (T), Jesus (B)]

Evangelist:

*Auf daß erfüllet würde die Schrift, die da saget:
Sie haben meine Kleider unter sich geteilet und
haben über meinen Rock das Los geworfen.
Solches taten die Kriegsknechte.
Es stund aber bei dem Kreuze Jesu seine Mutter
und seiner Mutter Schwester, Maria, Kleophas
Weib, und Maria Magdalena.
Da nun Jesus seine Mutter sahe und den Jünger
dabei stehen, den er lieb hatte,
spricht er zu seiner Mutter:*

Jesus:

Weib, siehe, das ist dein Sohn!

Evangelist:

Darnach spricht er zu dem Jünger:

Jesus:

Siehe, das ist deine Mutter!

28. Choral

*Er nahm alles wohl in acht
In der letzten Stunde,
Seine Mutter noch bedacht,
Setzt ihr ein' Vormunde.
O Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,
Stirb darauf ohn alles Leid,
Und dich nicht betrübe!*

Pilato:

O que escribín,
eu o escribín.

26. Coral

No fondo do meu corazón
só o teu nome e a túa cruz
relumbran en todo momento,
e por iso podo sentirme ditoso.
Fai aparecer en min a imaxe
do consolo cando sinto necesidade,
de ti, Cristo, que tan docemente
sangraches ata morrer.

27a. Recitativo [Tenor]

Evanxgelista:

E os soldados que crucificaran a Xesús
colleron as súas roupas e fixeron catro
partes, unha para cada un dos soldados,
e entre elas a súa túnica. Pero a túnica non
estaba cosida, pois era dunha soa peza de
arriba abaixo. Entón dixeron entre eles:

27b. Coro

Non a cortaremos en pedazos, senón que
botaremos a sortes de quen debe ser.

27c. Recitativo [Evanxelista (T), Xesús (B)]

Evanxelista:

Con iso cumpriuse a escritura, que di:
Repartíronse entre si as miñas roupas
e botaron a sortes a miña túnica.
Así fixeron os soldados.
Estaban de pé xunto á cruz a nai de Xesús
e a irmá da súa nai, María,
a esposa de Cleofás, e María Magdalena.
Cando Xesús viu alí a súa nai
e o discípulo que el amaba,
e dixo á súa nai:

Xesús:

Muller, mira, este é o teu fillo!

Evanxelista:

Despois díxolle ao discípulo:

Xesús:

Mira, esta é a túa nai!

28. Coral

El ocupouse de todo
na última hora.
Aínda pensou na súa nai
e deulle un protector.
Oh, home, fai o ben,
ama a Deus e os homes,
morre entón sen ningún sufrimento,
e non te aflixas!

29. Recitativo [Evangelist (T), Jesus (B)]

Evangelist:

Und von Stund an nahm sie der Jünger zu sich. Darnach, als Jesus wußte, daß schon alles vollbracht war, daß die Schrift erfüllet würde, spricht er:

Jesus:

Mich dürstet!

Evangelist:

Da stund ein Gefäße voll Essigs. Sie fülleten aber einen Schwamm mit Essig und legten ihn um einen Isopen, und hielten es ihm dar zum Munde. Da nun Jesus den Essig genommen hatte, sprach er:

Jesus:

Es ist vollbracht!

30. Aria [Alt]

*Es ist vollbracht!
O Trost vor die gekränkten Seelen!
Die Trauernacht
Läßt nun die letzte Stunde zählen.
Der Held aus Juda siegt mit Macht
Und schließt den Kampf.
Es ist vollbracht!*

31. Recitativo [Tenor]

Evangelist:

Und neiget das Haupt und verschied.

32. Aria e Coro [Bass e coro]

*Mein teurer Heiland, laß dich fragen,
Da du nunmehr ans Kreuz geschlagen
Und selbst gesagt: Es ist vollbracht,
Bin ich vom Sterben frei gemacht?
Kann ich durch deine Pein und Sterben
Das Himmelreich ererben?
Ist aller Welt Erlösung da?
Du kannst vor Schmerzen zwar nichts sagen;
Doch neigest du das Haupt
Und sprichst stillschweigend: ja.
Jesu, der du warest tot,
Lebest nun ohn Ende,
In der letzten Todesnot
Nirgend mich hinwende
Als zu dir, der mich versühnt,
O du lieber Herre!
Gib mir nur, was du verdient,
Mehr ich nicht begehre!*

33. Recitativo [Tenor]

Evangelist

*Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriß
in zwei Stück von oben an bis unten aus.*

29. Recitativo [Evanxalista (T), Xesús (B)]

Evanxalista:

E desde ese momento o discípulo levouna á súa casa. Despois, como Xesús sabía que todo estaba xa consumado, que a escritura había de cumprirse, dixo:

Xesús:

Teño sede!

Evanxalista:

Había alí unha vasilla chea de vinagre. Empaparon unha esponxa con vinagre e puxérona atada a un hisopo e achegáronlla á boca. Cando Xesús probou o vinagre, dixo:

Xesús:

Consumouse!

30. Aria [Contralto]

Consumouse!
Oh, alivio para as almas enfermas!
A noite de dó
conta agora as súas últimas horas.
O heroe de Xudá triunfa con poder
e conclúe a loita.
Consumouse!

31. Recitativo [Tenor]

Evanxalista:

E inclinou a cabeza e expirou.

32. Aria e Coro [Baixo e coro]

Meu querido Salvador, déixame preguntarche,
como a ti craváronte na cruz
e dixeches: Consumouse,
libereime da morte?
Podo por medio do teu tormento e morte
alcanzar o reino dos ceos?
Está alí a redención de todo o mundo?
No medio da dor non podes dicir nada;
pero inclinas a cabeza
e dis en silencio: si.
Xesús, déronche morte,
e agora vives para sempre.
Na hora final e mortal
non me conduzas a outro sitio
que a ti, que expías por min,
oh amado Señor!
Dáme só o que ti recibiches,
máis non podo anhelar!

33. Recitativo [Tenor]

Evanxalista

E mirade, o veo do templo desgarrouse en dous
anacos de arriba abaixo.

Und die Erde erbebete,
und die Felsen zerrissen,
und die Gräber täten sich auf,
und stunden
auf viel Leiber der Heiligen.

34. Arioso [Tenor]

Mein Herz, indem die ganze Welt
Bei Jesu Leiden gleichfalls leidet,
Die Sonne sich in Trauer kleidet,
Der Vorhang reißt, der Fels zerfällt,
Die Erde bebt, die Gräber spalten,
Weil sie den Schöpfer sehn erkalten,
Was willst du deines Ortes tun?

35. Aria [Soprano]

Zerfließe, mein Herze, in Fluten der Zähren
Dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die Not:
Dein Jesus ist tot!

36. Recitativo [Tenor]

Evangelist

Die Jüden aber, dieweil es der Rüsttag war,
daß nicht die Leichname am Kreuze blieben
den Sabbat über (denn desselbigen Sabbats
Tag war sehr groß), baten sie Pilatum, daß
ihre Beine gebrochen und sie abgenommen
würden. Da kamen die Kriegsknechte und
brachen dem ersten die Beine und dem
andern, der mit ihm gekreuziget war. Als
sie aber zu Jesu kamen, da sie sahen, daß er
schon gestorben war, brachen sie ihm die
Beine nicht; sondern der Kriegsknechte einer
eröffnete seine Seite mit einem Speer, und
alsobald ging Blut und Wasser heraus. Und
der das gesehen hat, der hat es bezeuget,
und sein Zeugnis ist wahr, und derselbige
weiß, daß er die Wahrheit saget, auf daß ihr
gläubet. Denn solches ist geschehen, auf
daß die Schrift erfüllet würde: "Ihr sollet
ihm keiún n Bein zerbrechen". Und abermal
spricht eine andere Schrift: "Sie werden sehen,
in welchen sie gestochen haben".

37. Choral

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
Durch dein bitter Leiden,
Daß wir dir stets untertan
All Untugend meiden,
Deinen Tod und sein Ursach
Fruchtbarlich bedenken,
Dafür, wiewohl arm und schwach,
Dir Dankopfer schenken!

38. Recitativo [Tenor]

Evangelist

Darnach bat Pilatum Joseph von Arimathia,
der ein Jünger Jesu war (doch heimlich
aus Furcht vor den Jüden), daß er möchte
abnehmen den Leichnam Jesu.

E a terra tremeu,
e as rocas racharon,
e as tumbas abríronse
e levantáronse
moitos corpos de santos.

34. Arioso [Tenor]

Corazón meu, mentres o mundo enteiro
sofre tamén a paixón de Xesús,
o sol vístese de loito,
o veo desgárrase, a roca racha,
a terra treme, as tumbas pártense,
ao ver rixido ao seu creador,
que é o que ti queres facer?

35. Aria [Soprano]

Disólvete, corazón meu, en ríos de bágoas
para honrar o Altísimo!
Cóntalle ao mundo e ao ceo a desgraza:
O teu Xesús morreu!

36. Recitativo [Tenor]

Evangelista

E os xudeus, como era o día da preparación,
para que os corpos non quedasen
na cruz durante o sábado (porque
ese sábado era moi importante),
pedíronlle a Pilato que cortasen as súas
pernas e llas levasen. Entón chegaron
os soldados e partíronlle ao primeiro
as pernas e logo ao outro que estaba
crucificado con el. Pero cando chegaron a
Xesús, viron que xa estaba morto e non lle
romperon as pernas, senón que un dos
soldados abriulle o seu costado cunha lanza
e ao momento brotaron sangue e auga.
E quen viu isto foi testemuña diso,
e o seu testemuño é verdadeiro, e el mesmo
sabe que di a verdade para que vós
creades. Porque isto sucedeu para que se
cumprise a escritura:
"Non lle romperán nin un óso".
E tamén hai outra escritura que di:
"Eles verán a aquel que traspasaron".

37. Coral

Oh, axúdanos, Cristo, fillo de Deus,
cos teus amargos sufrimentos,
para que, sempre a ti sometidos,
evitemos toda maldade,
que sexan fecundos os nosos pensamentos
na túa morte e a súa causa,
e por iso, aínda que pobres e débiles,
ofrecémosche sacrificios de agradecemento!

38. Recitativo [Tenor]

Evangelista

Logo, Xosé de Arimatea, que era un
discípulo de Xesús (pero en segredo por
medo aos xudeus), pediulle a Pilato que
quería retirar o corpo de Xesús.

*Und Pilatus erlaubete es.
Derowegen kam er und nahm
den Leichnam Jesu herab.
Es kam aber auch Nikodemus,
der vormals bei der
Nacht zu Jesu kommen war,
und brachte Myrrhen und Aloen untereinander
bei hundert Pfunden.
Da nahmen sie den Leichnam Jesu
und bunden ihn in Leinen Tücher mit Spezereien,
wie die Jüden pflegen zu begraben.
Es war aber an der Stätte, da er gekreuziget ward,
ein Garten, und im Garten
ein neu Grab, in welches niemand je geleet war.
Dasselbst hin legten sie Jesum,
um des Rüsttags willen der Jüden,
dieweil das Grab nahe war.*

39. Coro

*Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
Die ich nun weiter nicht beweine,
Ruht wohl und bringt auch mich zur Ruh!
Das Grab, so euch bestimmt ist
Und ferner keine Not umschließt,
Macht mir den Himmel auf
und schließt die Hölle zu.*

40. Choral

*Ach Herr, laß dein lieb Engelein
Am letzten End die Seele mein
In Abrahams Schoß tragen,
Den Leib in seim Schlafkämmerlein
Gar sanft ohn einge Qual und Pein
Ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdenn vom Tod erwecke mich,
Daß meine Augen sehen dich
In aller Freud, o Gottes Sohn,
Mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich,
Ich will dich preisen ewiglich!*

E Pilato permitiullo.
Entón foi alí e levou
o corpo de Xesús.
Tamén foi Nicodemo,
que xa antes fora
ver a Xesús de noite,
e levou unha mestura de mirra e aloe,
unhas cen libras.
Entón colleron o corpo de Xesús
e vendárono con sabas de liño con especias,
como acostuman enterrar os xudeus.
E no lugar onde fora crucificado
había un horto, e no horto
un sepulcro novo no que aínda non xacía ninguén.
E neste colocaron a Xesús,
por ser o día de preparación dos xudeus,
xa que o sepulcro estaba preto.

39. Coro

Descansade, restos sacros,
que xa non chorarei máis,
descansade e dádeme tamén a min o descanso!
A tumba que vos está destinada
e que non acolle ningún outro pesar,
o ceo ábreme
e o inferno péchame.

40. Coral

Ah, Señor, deixa que os teus amados querubíns
na última hora conduzan a miña alma
ao seo de Abraham.
Que o corpo descanse docemente
sen agonías nin tormentos
ata o último día.
Cando esperte da morte,
que os meus ollos te vexan
cheos de dita, oh Fillo de Deus,
o meu Salvador e o meu trono de graza.
Señor Xesucristo, escóitame,
por sempre quero encomiarte!

Tradución: Luis Gago

Fernando Guimarães **Tenor**

Nomeado ao Grammy á Mellor Gravación de Ópera en 2015 pola súa interpretación do rol principal en *Il Ritorno d'Ulisse* de Monteverdi con Boston Baroque, Fernando Guimarães foi gañador do concurso *L'Orfeo* de Verona e foi galardoado en prestixiosos certames como *Cesti* de Innsbruck, *Premio Novos Músicos* da RDP e no *Concurso Nacional de Canto Luisa Todì*.

Colabora asiduamente con grupos líderes como *L'Arpeggiata*, *Lles Talens Lyriques*, *Concerto Köln*, *Pygmalion*, *Lles Muffatti*, *Ao Ayre Español*, *Orquestra Barroca de Sevilla*, *Cappella Mediterranea*. Conta con máis de vinte gravacións en numerosos selos.

Entre os seus éxitos atópanse o papel principal da *Descente d'Orphée aux Enfers* de Charpentier (*Lles Arts Florissants /Opéra de Versailles*); o seu debut na *Philharmonie de Berlín* (*Orquestra Barroca de Friburgo*) e no *Queen Elizabeth Hall* de Londres (*Orquestra do Século das Luces*); *Tese* en *Elena* de Cavalli (*Festival d'Aix-en-Provence*); *Fenton* en *Falstaff* de Verdi (*Lawrence Foster/Fundación Gulbenkian*); e o protagonista de *L'Orfeo* de Monteverdi na *Opéra de Lausanne*.

Os seus proxectos máis recentes inclúen o seu debut con *Nederlandse Bachverenigung*, de xira coa *Paixón* segundo *San Mateo* de Bach; o rol de *Tamese* en *Arsilda* de Vivaldi (*Collegium 1704*); *L'Orfeo* (*Teatro Rexio de Turín*); e o seu regreso ao papel principal de *Ulisse* en *Sydney*.

Vicente Antequera **Baixo**

Nace en Valencia, onde realiza os seus estudos obtendo o Título Superior de Canto. Posteriormente, formou parte do Opera-Studio de Xenebra, a Academia musical de Niza, a Accademia Chigiana de Siena e a Scuola musicale de Milán, onde estuda con Bianca Maria Casoni. Ampliou a súa formación cos mestres Francisco Valls, Ian Baar, Giulio Zappa, Miguel Zanetti, e Dalton Baldwin, entre outros. É premiado nos concursos de Orvieto e Pavia (Italia), en cuxos festivais debuta como Marcello (A bohème) e Belcore (Elisir d'amore).

Desenvolve unha intensa carreira tanto en ópera e zarzuela como en oratorio e recital e o seu repertorio comprende desde o barroco ata a música contemporánea. Participou na estrea absoluta de Der Kaiser von Atlantis de Víktor Ullmann. Entre os roles operísticos destacan, entre outros, Sharpless (Madama Butterfly), Papageno (A fruta máxica), Eneas (Dido e Eneas), Fígaro (O barbeiro de Sevilla), ou Escamillo (Carmen). Traballou ás ordes de directores como Lorin Maazel, García Asensio, Jordi Bernacer, Ramón Tebar, Ricardo Caseiro, Joan Cerveró, e Díez-Boscovich, entre outros; e con compañías como Giampaolo Zennaro, A Fura dels Baus ou Els comediantes.

Dilixente intérprete de oratorio cantou obras esenciais como Magnificat e Oratorio de Nadal de Bach, Novena Sinfonía de Beethoven, O Mesías de Haendel, xunto ás principais misas e réquiems (Gounod, Mozart, Rossini, Schubert, Mozart, Brahms e Fauré).

Raquel Mendes **Soprano**

Comezou os seus estudos musicais de violín e canto no conservatorio da súa cidade natal, Braga (Portugal) e posteriormente trasladouse á ESMAE do Porto para finalizar a carreira de canto coa máxima cualificación baixo a dirección de António Salgado. Perfeccionou a súa formación con recoñecidos profesores como Doura Rodrigues, Sara Braga Simões, Liliana Bizineche, Connie de Jongh, Kelvin Grout, Alejandro Picou-Leonís, Marcin Habela, Rui Taveira, Job Tomei, Norman Shetler e Hans Peter Kammerer, por citar algúns. En 2020 gañou o primeiro premio no Concurso Internacional de Música Almada.

É membro de diversos conxuntos vocais como Bando de Surunyo e Cupertinoos -especializados en música portuguesa do XVI e XVII-, cos que participou en importantes festivais internacionais como o Festival Abulensis, Encontros de Música Antiga de Loulé Francisco Rosado, Mundos e Fundos, e na Serie de concertos Choral at Cadogan do Cadogan Hall de Londres.

Desenvolve unha intensa carreira tanto en ópera como en oratorio. Entre outros roles, interpretou Despina (*Così fan tutte* /Mozart), A Donna e Lauretta (*A Donna dei Xenio Volubile*/Marcos Portugal), e Pulcinella (*Pinocho*/P. Valtinoni). Cantou como solista o Réquiem de Mozart, Dixit Dominus de Händel, Vespro della Beata Vergine de Monteverdi, Gloria de Antonio Vivaldi, e outras importantes obras do repertorio.

Peter Bozi **Contratenor**

Contratenor húngaro que empezou a súa formación musical aos sete anos, en Budapest, estudando o violoncelo. Posteriormente, trasladouse a Londres para estudar canto na Guildhall School of Music & Drama, onde obtivo o Máster en Música Antiga. Como solista ou como membro de destacados ensembles, Peter Bózi actuou en destacadas salas e festivais de Europa.

O seu repertorio abarca un amplo abano que vai desde a música medieval á música contemporánea, incluíndo canto gregoriano, recitais, ópera e oratorios.

Foi membro da agrupación Crescendo Theatre Company e solista na Orquestra de Cámara Música Sonora de Budapest, coa que gravou os arranxos para orquestra sinfónica, coro e solistas do musical Hair. É membro fundador de Dei Gratia Ensemble, grupo británico especializado en música antiga.

Foi gañador do premio especial no II International Handel Competition, celebrado en Eger, Hungría, en 2010.

Ars Combinatoria **Orchestra e coro**

Ars Combinatoria xurdiu en 1991 co ánimo de profundar, traballar, e interpretar polifonía española do século XVI, cantigas medievas, tanguer cun baixo continuo, interpretar a Bach... Foi a semente a partir da cal creceu e aos poucos fixo súa a capacidade de abarcar calquera forma musical dentro da historia da música occidental, coa variabilidade de persoal que isto conleva e abarcando un repertorio que vai desde o medievo ata o século XXI. Conta cunha sección instrumental e outra vogal que actúan conxunta ou independentemente.

A súa calidade descansa no profundo coñecemento da disciplina musical, a súa longa experiencia e un rigoroso traballo de ensaios. A agrupación está integrada por músicos profesionais e especialistas de recoñecida traxectoria nacional e internacional, e así mesmo, integra a novos intérpretes, creando un espazo profesional onde desenvolverse. A través dunha programación rica e diversa, grazas á súa visión programática ampla e variada, á súa orixinal presentación no escenario e ao extraordinario nivel interpretativo, as súas actuacións son acollidas sempre de forma entusiasta polo público.

Paralelamente, desenvolve un importante labor pedagóxico a través da súa actividade educativa Ars Principia, enfocada á formación de mozas e mozos. Tamén se implica en accións de índole social, ofrecendo a súa música en residencias, hospitais, centros de discapacitados e centros penais.

Frautas

Carlos Cano

Rosa Sanz

Oboes

Pepa Megina

Joseba Berrocal

Fagot

Héctor Garoz

Violíns I

Elsa Ferrer

Liz Moore

Marcelino García

Paloma Álvarez

Violíns II

Rocío Almansa

Silvia Mondino

Livia Camprubí

Lisbeth Leal

Violas

Katalin Karácsony

Ignacio González

Violas d'amore

Elsa Ferrer

Katalin Karácsony

Violoncellos

Santiago Lowe

Xavier Lowe

Viola de gamba

Patricia Rodríguez

Violone

Marta Prieto

Tiorba

Jon Wasserman

Órgano

Jorge López-Escribano

Sopranos

Águeda Matute

Amanda Garrido

Quiara López

Liliana Mazarri

Carmen Carreras

Paloma Alvelo

Elsa Roldán

Altos

Ángel Chirinos
Pablo Sainz de Robles
Vigor Kuric
Péter Bozi

Tenores

Javier G. Jácome
Jose A. Martínez
Alejandro Gómez
Gonzalo Leoz
Malcom González
Aridane Betancor

Baixos

Andrés Reyero
Fernando Villarreal
Juan Díaz Saá
Tomás Castro
Manuel Jiménez

Clave e dirección

Canco López

Ars Combinatoria leva gravando álbums para o selo discográfico Musaris desde 2005 dedicados á polifonía hispánica medieval como *Vox nostra* (Códice Calixtino) e *Mulier misterio* (Códice das Folgas); á polifonía renacentista de Tomás Luis de Vitoria coas Misas e motetes e *De puntto por lettra*; á música instrumental italiana do Barroco con *Sonate per il Violino* con obras de Frescobaldi, Fontana e Castello así como *Concertos* de Vivaldi e Haendel; e ata a música contemporánea con obras de Canco López.

Actualmente continúa coa súa Tempada de concertos *Música vs. Espazos* que ten lugar en lugares que destacan pola súa singularidade arquitectónica ou histórica como a Colexiata de Santa María a Real de Xunqueira de Ambía (Ourense) e a igrexa de San Ignacio de Loyola en Madrid, das que Ars Combinatoria é grupo residente.

Imaxe de portada
Tiziano Vecellio di Gregorio (1490-1576)
Cristo coa cruz ao lombo 1565
Museo do Prado | Madrid

Música vs Espacios

V Tempada
Concerto nº 46

Esta tempada de concertos é posible grazas a:

Deputación de Ourense

Deputación de Lugo

Concello de Xunqueira de Ambía

Concello de Sarria

Iglesia de San Ignacio de los Vascos

Residencia de Estudiantes

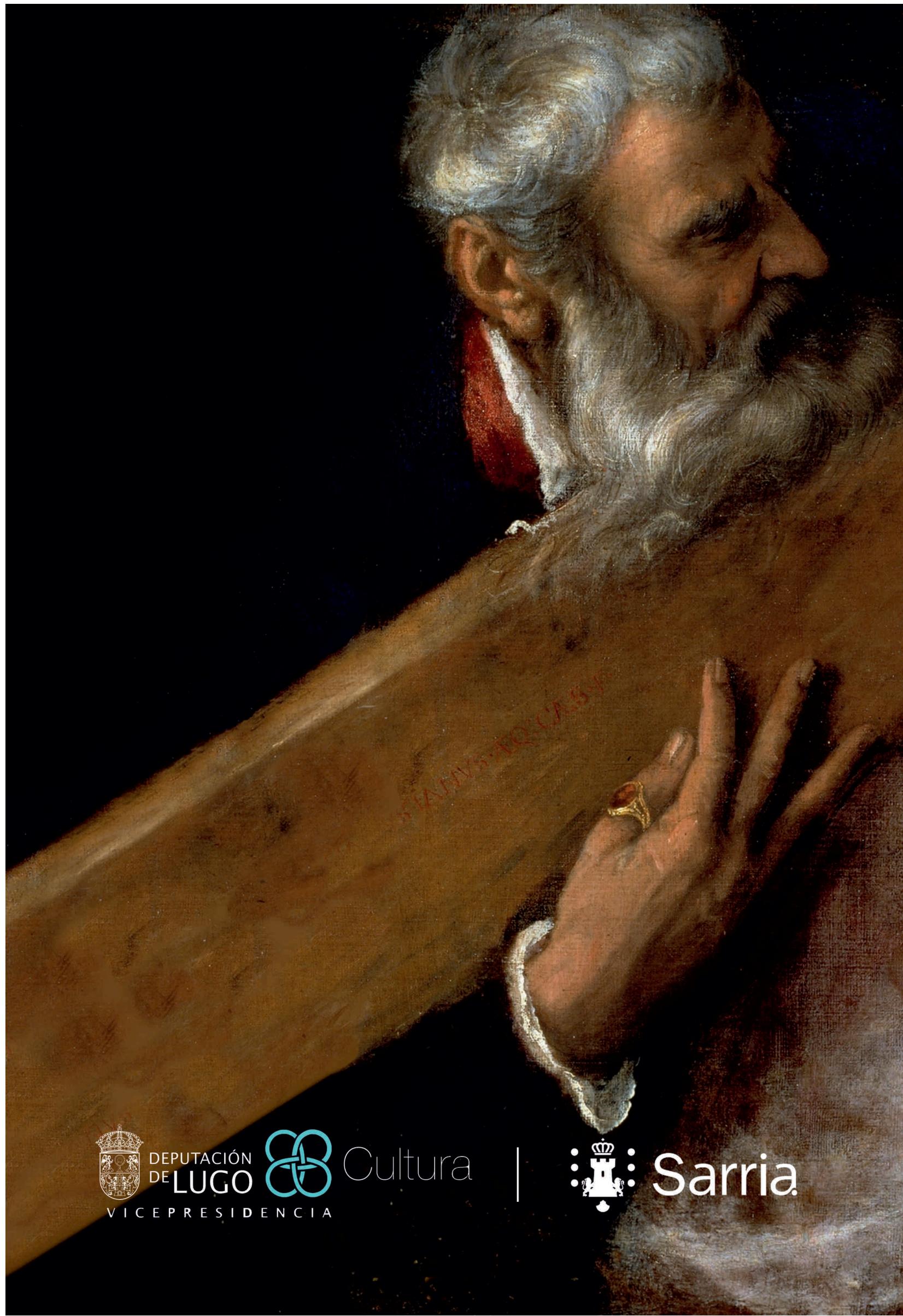

Ars Combinatoria
info@arscombinatoria.es

2023

DEPUTACIÓN
DE LUGO

VICEPRESIDENCIA

Cultura

Sarria